

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4Csp/15/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124423157
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Kovaliková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2025:6124423157.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Barborou Kovalikovou v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a. s. so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava - Nové Mesto, IČO 47 967 692, zastúpeného: KOVAL & spol., advokátska kancelária, s.r.o., Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 648 892 proti žalovanému: A. B., nar. XX. XX. XXXX, C. XXX, o zaplatenie 636,66 Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 252,77 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 57,16 Eur od 19.07.2022 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 57,16 Eur od 19.08.2022 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 57,29 Eur od 20.09.2022 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 57,16 Eur od 19.10.2022 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 12 Eur od 19.11.2022 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 12 Eur od 20.12.2022 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 07. 11. 2024 sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 636,66 eur s úrokmi z omeškania, ako aj trovami konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu - spoločnosť Slovak Telekom uzatvoril so žalobcom zmluvu o poskytovaní verejných služieb resp. Kúpna zmluva (ďalej len ako „Zmluva“). Na základe tejto zmluvy bol žalovanému aktivovaný program služieb prípadne dodané elektronické zariadenie. Slovak Telekom sa so žalovaným dohodli na pravidelnom splácaní ceny za poskytnutie verejných služieb podľa Cenníka alebo splácaní kúpnej ceny elektronického zariadenia. Žalovaný si nesplnil svoje zmluvne dohodnuté záväzky tým, že neuhradil Slovak Telekom vystavené faktúry, pričom Slovak Telekom ho upomienkami opakovane vyzval k úhrade týchto dlžných faktúr. K ich úhrade nedošlo. Žalovaný je úhradou faktúr v omeškaní.

3. V predmetnej veci pôvodne rozhodol Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní platobným rozkazom sp. zn. 9Up/1957/2024 zo dňa 28. 11. 2024, ktorý sa nepodarilo doručiť žalovanému do vlastných rúk. Žalobca na výzvu súdu podal návrh na pokračovanie v konaní. Preto sa platobný rozkaz zo zákona zrušil v súlade s § 10 ods. 3 zákona č. 307/2016 o upomínacom konaní v platnom znení a vec bola postúpená tunajšiemu súdu.

4. Žalovanému bola žaloba doručená fikciou doručenia podľa § 116 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej len CSP alebo Civilný sporový poriadok), ostatné písomnosti fikciou doručenia podľa § 111 ods. 3 Civilného sporového poriadku. Súd zverejnil oznámenie

o podanej žalobe na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu dňa 22. 05. 2025. Písomnosť sa považuje za doručení dňa 07. 06. 2025. Žalovaný sa k predmetnej žalobe nevyjadril.

5. Podľa § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Keďže žalovaný v danej veci nepoprel žiadne zo skutkových tvrdení žalobcu, tieto sa považujú za nesporné a súd z nich pri rozhodnutí vo veci vychádzal.

6. Súd v predmetnej veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 297, písm. b) CSP, nakoľko ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 Eur.

7. Deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na webovej stránke tunajšieho súdu a rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 15. 07. 2025 (§ 219 ods. 3 CSP v spojení s § 300 CSP.) Žalobca, jeho právny zástupca ani žalovaný sa verejného vyhlásenia rozsudku nezúčastnili.

8. Súd vykonal dokazovanie prečítaním predložených listinných dôkazov - zmluvami o poskytovaní verejných služieb ako aj ich dodatkov, kúpnu zmluvou, faktúrou č. 8308562665, č. 8310444450, č. 8312292783, č. 8314125048, č. 8315968510, č. 83117796012, oznámenie o postúpení pohľadávok zo dňa 20. 05. 2024, upomienkou zo dňa 29. 07. 2022, upozornením zo dňa 08. 11. 2022, Predžalobnou výzvou zo dňa 22. 08. 2024, výpoveďou zo zmluvy 03. 05. 2017, e-podacích hárkov, ako aj ďalším spisovým materiálom a na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

9. Žalovaný uzatvoril so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. zmluvy o poskytovaní verejných služieb ich dodatky ako aj kúpnu zmluvu, na základe ktorých spoločnosť Slovak Telekom a.s. poskytovala žalovanému služby, pričom žalovaný sa zaviazal platiť cenu poskytnutých služieb.

10. Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. vystavila žalovanému nasledujúce faktúry:

- faktúru č. 8308562665, splatnú dňa 18. 07. 2022, znejúcu na sumu 57,16 Eur,
- faktúru č.8310444450, splatnú dňa 18. 08. 2022, znejúcu na sumu 62,15 Eur,
- faktúru č. 8312292783, splatnú dňa 19. 09. 2022, znejúcu na sumu 76,19 Eur,
- faktúru č.8314125048, splatnú dňa 18. 10. 2022, znejúcu na sumu 57,16 Eur,
- faktúru č. 8315968510, splatnú dňa 18. 11. 2022, znejúcu na sumu 12 Eur,
- faktúru č. 8317796012, splatnú dňa 07. 11. 2022, znejúcu na sumu 12 Eur,

Z nepopretého skutkového tvrdenia žalobcu vyplýva, že žalovaný vyššie uvedené faktúry neuhradil.

11. Upomienkou zo dňa 29. 07. 2022 vyzvala spoločnosť Slovak Telekom, a.s., žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 57,16 Eur.

12. Podľa nepopretého skutkového tvrdenia žalobcu bola predmetná pohľadávka postúpená z obchodnej spoločnosti Slovak Telekom a.s. na žalobcu zmluvou o postúpení.

13. Nový žalobca vyzval žalovaného výzvou na zaplatenie – predžalobná výzva zo dňa 22. 08. 2024 na zaplatenie dlžnej sumy 661,79 Eur (vrátanie trov právneho zastúpenia v sume 132,55 eur.

14. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd vec nasledovne právne posúdil:

15. Podľa § 84 ods. 1 zákona č. 452/2021 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, zmluvou o poskytovaní služieb, vrátane služby prístupu k internetu, sa podnik zaväzuje zriadiť pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať služby.

16. Podľa § 84 ods. 2 zákona č. 452/2021 Z.z., podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy o poskytovaní služieb. Podnik poskytne spotrebiteľovi, mikropodniku, malému podniku alebo neziskovej organizácii obsah uzavretej zmluvy o poskytovaní služieb bezplatne na trvanlivom nosiči; to neplatí pre predplatené služby a poskytovanie služieb prostredníctvom verejných prístupových bodov. Ak je zmluva o poskytovaní služieb písomná, je možné ju meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

17. Podľa § 86 ods. 1 písm. a) zákona č. 452/2021 Z.z., podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejne dostupnú službu.

18. Podľa § 86 ods. 4 písm. b) zákona č. 452/2021 Z.z., účastník je povinný platiť za poskytnutú verejne dostupnú službu podľa zmluvy o poskytovaní služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

19. Podľa § 588 Občianskeho zákonníka z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

20. Podľa § 52 ods. 1, 3 a 4 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

22. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

23. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalovaný uzatvoril s právnym predchodcom žalobcu zmluvy o poskytovaní verejných služieb, pričom bol zo zmlúv povinný platiť cenu poskytnutých služieb. Žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti a cenu poskytnutých služieb neuhradil. Vzhľadom na uvedené, súd priznal žalobcovi sumu z faktúry č. 8308562665 vo výške 57,16 Eur s úrokom z omeškania od 19. 07. 2022, sumu 57,16 Eur z faktúry č. 8310444450 s úrokom z omeškania od 19. 08. 2022, sumu 57,29 Eur z faktúry č. 8312292783 s úrokom z omeškania od 20. 09. 2022, sumu 57,16 Eur z faktúry č. 8314125048 s úrokom z omeškania od 19. 10. 2022, sumu 12 Eur z faktúry č. 8315968510 s úrokom z omeškania od 19. 11. 2022, sumu 12 eur z faktúry č. 8317796012 s úrokom z omeškania od 20. 12. 2022.

24. Žalobca sa taktiež v jednotlivých faktúrach domáhal od žalovaného zaplatenia upomienky oneskorenej platby vo výške 4,99 Eur (vo faktúre č.8310444450) a poplatku za náklady skorého vymáhania vo výške 18,90 Eur (vo faktúre č. 8312292783), pričom súd žalobu v tejto časti zamietol ako nedôvodnú. Žalobca má nárok len na také náklady, ktoré mu, resp. jeho právnemu predchodcovi reálne v súvislosti s prerušením (obmedzením) služby pre neplatenie vznikli, pričom žalobca tieto náklady nepreukázal. Žalobca si poplatok za upomienku uplatňuje v zmysle cenníka poplatkov právneho predchodcu žalobcu k čomu súd uvádza, že uvedený poplatok plní funkciu zmluvnej pokuty za porušenie zmluvnej povinnosti riadne a včas platiť cenu služieb a pre platné dojednanie zmluvnej pokuty v zmysle § 544 Občianskeho zákonníka sa vyžaduje jej písomné dojednanie, a to taktiež ohľadne zmluvnej pokuty za nedodržanie doby splatnosti, čo cenník poplatkov nespĺňa.

25. Súd ohľadne uplatnených poplatkov poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 29. 08. 2016, sp. zn. 7Co/42/2016, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 28. 10. 2015 o nepriznaní poplatku za obmedzenie a prerušenie služieb. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí okrem iného uviedol: „Zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ustanovení § 2 písm. f) vymedzoval pojem služby. V zmysle tohto ustanovenia za službu sa považovala akákoľvek činnosť alebo výkon, ktorý je ponúkaný spotrebiteľovi odplatne alebo bezodplatne. Vychádzajúc z tejto definície ide o činnosť, z ktorej má mať prospech spotrebiteľ. Obmedzenie, či prerušenie dohodnutých služieb žiadny prospech žalovanému ako spotrebiteľovi neprináša. V prípade obmedzenia žalovaný stratil právo používať dohodnuté služby v plnom rozsahu

a pri prerušení nastáva stav, keď služby vôbec dostupné nie sú, hoci zmluvný vzťah trvá i naďalej. Zaplatenie poplatkov je tak iba v záujme žalobcu, ktorého pohľadávka sa ďalej navyšuje a to i napriek tomu, že v súvislosti s neuhradením predpísaných faktúr v lehote splatnosti mu vzniklo právo požadovať od dlžníka popri plnení i úroky z omeškania (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ ide o právo právneho predchodcu žalobcu dočasne prerušiť alebo obmedziť poskytovanie verejnej služby z dôvodu nezaplatenia splatnej sumy za verejnú službu vyplývajúce z ustanovenia § 43 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, toto nezakladá povinnosť pre spotrebiteľa zaplatiť poplatok za takéto prerušenie alebo obmedzenie služby. Ak s prerušením alebo obmedzením služby vzniknú dodávateľovi náklady, je povinnosťou spotrebiteľa uhradiť iba preukázateľne vzniknuté náklady spojené s touto činnosťou. Ak poplatok je stanovený paušálne bez zohľadnenia reálnych nákladov, nemožno dospieť k záveru o jeho primeranosti. Poplatkom za obmedzenie, či prerušenie služby si bez akýchkoľvek pochybností právny predchodca žalobcu zabezpečoval uspokojenie svojej splatnej pohľadávky bez toho, aby pristúpil k ukončeniu zmluvného vzťahu so žalovaným pre neplnenie si povinností plniť za poskytnuté služby riadne a včas. Takéto zabezpečenie porušenia zmluvnej povinnosti z obsahového hľadiska sa nedá hodnotiť inak ako zabezpečenie záväzku zmluvnou pokutou (§ 544 a nasledujúce Občianskeho zákonníka).

26. Žalobca si v konaní ďalej uplatnil zmluvnú pokutu v sume 360 Eur. Ako k výpočtu tejto regresívnej pokuty dospel, z akých údajov vychádzal, ako ju vypočítal v žalobe neuviedol a ani bližšie nešpecifikoval.

27. Žalobca len v žalobe uviedol, že výška je vypočítaná podľa určeného vzorca, ktorý tam uviedol, výpočet však súdu nepredložil.

28. Podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb sa mali účastníci zmluvy dohodnúť na zmluvnej pokute pre prípad porušenia záväzku viazanosti služby.

29. Podľa zmluvy má zmluvná pokuta okrem sankčnej aj prevenčnú funkcie predstavuje aj paušalizovanú náhradu škody spôsobenej Podniku v dôsledku porušenia záväzku viazanosti, tak ako je to vyššie uvedené v zmluve.

30. Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

31. Výška zmluvnej pokuty, je podľa žalobcu regresívna a má závisieť od počtu dní uplynutých z doby viazanosti k celkovému počtu dní viazanosti. Ako už však súd uviedol jej konkrétny výpočet žalobca súdu neuviedol. V žalobe uviedol všeobecný vzorec výpočtu.

32. Je potrebné poukázať na to, že samotná zmluvná pokuta bola dohodnutá v predtlačenej zmluve (vo formulári) ktorá nebola individuálne dojednaná. Žalovaný nemal možnosť odmietnuť ju. Zmluvná pokuta dojednaná ako súčasť zmluvy nebola dojednaná individuálne a preto je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Keďže ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, nič na tom nemení fakt, že táto zmluvná pokuta bola dohodnutá ako regresívna. Zohľadňuje len čas plynutia doby viazanosti, nie iné skutočnosti a okolnosti. Zmluvná pokuta dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy, dodatku je neplatná, keďže nejde o individuálne dojednanú pokutu. Keďže nejde o individuálne dojednanú pokutu, spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa. Je to v rozpore so ochranou práv spotrebiteľa.

33. Je potrebné poukázať na to, že je právom žalobcu ako poskytovateľa služieb zabezpečiť splnenie povinnosti odberateľa služieb - zákazníka, pričom zmluvná pokuta je jedným z vhodných inštitútov. Predmetom zabezpečenia bola povinnosť žalovaného riadne a včas uhrádzať odplatu za poskytnuté služby, ako aj povinnosť zákazníka po určitú dobu zostať v právnom vzťahu s poskytovateľom služieb a využívať dohodnutý rozsah služieb. Je však potrebné si uvedomiť, že všetky „výhody“ ponúkané poskytovateľom telekomunikačných služieb, či už zvýhodnená cena zariadení pre príjem služby, odlišné ceny elektronických služieb, určitý vyhradený objem hovorov a dátových služieb, prípadne hovorov za paušálnu sadzbu alebo voľných hovorov, tvoria bez pochyby ofenzívnu obchodnú politiku telekomunikačných operátorov v snahe získať zákazníka a zabezpečiť odbyť služby minimálne po stanovenú dobu. Zákazník sa riadi na základe snahy získať určité výhody pri predpokladanej spotrebe. Nie však každý zákazník si dokáže riadne vyhodnotiť aj povinnosti vyplývajúce z voľby a viazanosti. Poskytovateľ služieb pritom kalkuluje s návratnosťou poskytnutých výhod využívaním služieb zákazníkom minimálne v rozsahu stanoveného paušálu a na zabezpečenie návratnosti investície

„výhod“ vo forme určitých zliav v cene služby alebo telefonických prístrojov požaduje zotrvanie určitú dobu v záväzkovom vzťahu a práve túto povinnosť zabezpečuje zmluvnou pokutou.

34. V zmluvnom vzťahu s predchodcom žalobcu po dobu 24 mesiacov, ukladalo žalobcovi povinnosť zabezpečiť, aby zmluvné podmienky a postupy pri ukončení zmluvy neodrádzali účastníka od zmeny poskytovateľa služieb. Sankcionovanie žalovaného zmluvnou pokutou za ukončenie zmluvy nemožno hodnotiť inak ako odradzujúcu podmienku a postup, teda ako podmienku neprijateľnú spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Rovnako dojednanie zmluvnej pokuty za nezaplatenie ceny za poskytnuté služby je neakceptovateľné. Na tom nič nemení ani fakt, že žalobca sa snažil zohľadniť časový aspekt porušenia tejto povinnosti vyjadrujúci denné klesanie základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti do dňa prerušenia poskytovania služieb v dôsledku nezaplatenia sumy za poskytnuté služby. Pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Nezaplatením ceny sa rozumie neuhradenie ceny poskytnutých služieb v plnej výške. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ si svoj záväzok nesplní len v nepatrnom rozsahu napr. z vyúčtovanej sumy neuhradí 1 euro. Zmluvná pokuta dojednaná pre prípad nezaplatenia ceny za poskytnuté služby, výšku pohľadávky takto vzniknutej vôbec nezohľadňuje. Zmluvná pokuta tak ako bola dojednaná teda umožňuje poskytovateľovi služieb požadovať od spotrebiteľov zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške podstatne prevyšujúcej pohľadávku vzniknutú porušením záväzku zaplatiť sumu poskytnutých služieb. Je potrebné zachovať korektný prístup k právam zákazníka ako spotrebiteľa a sankcie zabezpečujúce splnenie povinnosti nesmú mať taký charakter, že znemožňujú uplatnenie akejkoľvek inej voľby. Viazanosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov je pomerne rozsiahly záväzok, najmä s ohľadom na rôzny vývoj cien, technológie, ale aj ekonomickej a sociálnej situácie. Počas tejto doby môže nastať situácia, že spotrebiteľ nechce alebo nemôže využívať dohodnutý rozsah služieb, či už pre sociálnu situáciu, napr. strata zamestnania, zmena sociálnej situácie rodiny, zmena celkovej finančnej situácie na strane zákazníka alebo aj z dôvodu, že konkurencia alebo aj samotný operátor po určitom období poskytuje výhodnejšie služby.

35. Sankcia spočívajúca v regresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nie len času v rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy alebo jej hrozby nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie.

36. Dojednaná zmluvná pokuta v danom prípade je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V zmysle ust. § 53 ods. 5 OZ je neplatná. Z neplatnej zmluvnej podmienky tak nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť. Pre posúdenie dojednanie zmluvnej pokuty ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve z hľadiska jej neprijateľnosti nie je podstatné, či reálne dôjde k porušeniu povinnosti.

37. Ohľadne regresívnej zmluvnej pokute a jej nedôvodnosti súd poukazuje na rôzne rozhodnutia vydané v tomto smere, rozhodnutie KS Prešov sp.zn. 22Co/89/2019, sp. zn. 22Co/41/2017 zo dňa 22. 03. 2018, sp. zn.25Co/92/2018 zo dňa 12. 02. 2019, sp. zn. 7Co/233/2016 zo dňa 24. 08. 2017, na rozhodnutie KS Košice 11Co/199/2017 z 07. 02. 2018, a rozhodnutie KS Prešov sp.zn. 10CoCsp/3/2020, ako aj na rozhodnutie 9Co/130/2019.

38. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

39. Zmluvy uzavreté medzi stranami sporu sú spotrebiteľskými zmluvami v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri

závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

40. Ustanovenie § 53 ods. 4 OZ demonštratívne určuje, čo je možné vyhodnotiť ako neprijateľné zmluvné podmienky. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je aj taká, ktorá nebola individuálne dojednaná.

41. Súd by mal mať na zreteli základný účel konania - poskytnutie spravodlivej ochrany subjektívnym právam účastníkov (porov. spravodlivosť nad formálne znenie zákona, správa prezidenta SR o stave republiky z 18. 06. 2015). Ústavné články o súdnej ochrane čl. 46 a nasl., čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd spolu s občianskym súdnym poriadkom predstavujú všeobecné požiadavky spravodlivého procesu. Vzťah práva a spravodlivosti načrtnol český Ústavný súd keď v jednom zo svojich nálezov uviedol: „súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku. Právo musí byť predovšetkým nástrojom spravodlivosti, nielen súborom právnych predpisov ktoré sú mechanicky a formalisticky aplikované bez ohľadu na zmysel a účel toho, ktorého záujmu chráneného príslušnou normou“ (porovnaj nález Ústavného soudu ČR sp. zn. II. ÚS 222/07).

42. Súdny dvor zároveň judikoval, že existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ nedokáže poukázať na nekalú povahu zmluvnej podmienky (spojené prípady C-240 až C-244/98). Vyhodnotenie zmluvnej podmienky ako nečestnej nie je jednoduchá záležitosť. Smernica indikatívnym spôsobom vypočítava, čo všetko sa má pritom zohľadniť (posúdenie zmyslu posudzovanej klauzuly, posúdenie ostatných zmluvných podmienok, ich porovnanie s ostatnými zmluvami, vyhodnotenie všetkých okolností prípadu a ii; čl.4 ods.1 smernice).

43. Z dôvodu existujúceho nebezpečenstva, že priemerne obozretný spotrebiteľ to nedokáže, je práve zo strany súdneho dvora judikovaná nevyhnutnosť ex offio súdnej kontroly. Pokiaľ však už má vec sudca tzv. „na stole“ a preskúmava vec, tak podľa názoru súdu je povinný ex offio reagovať na nečestné konanie veriteľa a nečestné zmluvné podmienky a naplniť tak článok 6 smernice.

44. Je tiež dôležité poznamenať, že ide o základné konanie pred súdom (nachádza sa právo). Tým sú dané predpoklady na to, aby sa veriteľovi nepriznalo plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok. Postačí aplikovať princípy práva. Navyše tým, že súd v procese podľa nariadenia neprizná plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, nijako neobmedzí účinok, ktorý sleduje nariadenie. Proces podľa nariadenia je osobitným špecifickým konaním s posilnením zásady koncentrácie a odvolací súd si nemyslí, že by tvorca nariadenia vychádzal z premisy, že pri tomto druhu procesu neplatia závery judikatúry súdneho dvora k čl. 6 smernice.

45. Smernica č. 2005/29 o nekalých obchodných praktikách výslovne reguluje pôsobenie aj na vzťahy po zániku zmluvy. Podľa článku 3.1 táto smernica sa uplatňuje na nekalé obchodné praktiky podnikateľov voči spotrebiteľom tak, ako sú ustanovené v článku 5, pred, počas a po uskutočnení obchodnej transakcie vo vzťahu k produktu. Účelom tejto smernice je prispieť k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu a dosiahnuť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa aproximáciou zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov o nekalých obchodných praktikách poškodzujúcich ekonomické záujmy spotrebiteľov.

46. Ako uviedol KS v Prešove, sp.zn. 9Co/130/2019 vo svojom odôvodnení v obdobnej právnej veci „Vzhľadom na charakter dojednania zmluvnej pokuty a jej začlenenie do textu iného právneho úkonu a to dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb, nemôžu byť žiadne pochybnosti, že zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne. O individuálne dojednanie by sa jednalo len vtedy, keď by práve takáto dohoda bola výsledkom jednanja zmluvných strán. O individuálnom dojednaní však nemožno hovoriť, ak si zákazník zvolí určitú formu záväzku, avšak musí prijať celý súbor opatrení a dojednaní ustanovených v zmluve. V tomto kontexte je zrejmé, že takáto domnelá voľba je len iluzórna a vytvárajúca efekt bludiska ďalších záväzkov. Odvolateľ právo na zmluvnú pokutu uplatňuje, vychádzajúc z ust. § 544 - § 545a OZ a zo spotrebiteľskej zmluvy (Zmluvy o poskytovaní verejných služieb), ktorá ako typová zmluva je uzatváraná vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy, a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Zároveň odvolací súd poznamenáva, že v bode 1. písm. c) Dodatku je obsiahnutý záväzok podniku-právneho predchodcu žalobcu zabezpečiť účastníkovi - žalovanému predaj mobilného telefónu za

akciou kúpnu cenu, čo predstavuje zľavu poskytnutú žalovanému z dôvodu doby viazanosti. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že základ pre výpočet zmluvnej pokuty (188,00 eur) prevyšuje neakciou kúpnu cenu mobilného telefónu (139,00 Eur). Za takejto situácie sa ľahko môže stať, že spotrebiteľ bude povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo vyššej sume, ako je bežná predajná cena mobilného telefónu.¹⁹ V danej veci odvolací súd poukazuje rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 22Co/45/2018 zo dňa 17. 05. 2018, ktoré v bode 21 a 22 judikovalo neprijateľnosť zmluvnej pokuty aj pre paušálne dojednanie zmluvnej pokuty umožňujúce zníženie výšky zmluvnej pokuty, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam toho ktorého porušenia povinnosti, ani výšku dlhu spotrebiteľa vzniknutého porušením záväzku, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek i menej významnom porušení povinnosti uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu. Poukazuje tiež na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/36/2015 z 27. 04. 2015, 20Co/205/2015 zo dňa 28. 04. 2016 a 6Co/103/2015 zo dňa 26. 01. 2016. Odvolací súd dáva do pozornosti skutočnosť, že v prípade žalobcu ide o opakované judikovanie ním upravenej zmluvnej podmienky upravujúcej identický právny vzťah so spotrebiteľmi ako neprijateľnej. Správanie sa právnickej osoby v obchodných a iných vzťahoch by však malo zodpovedať čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej¹⁶. V žiadnom prípade teda nemožno tvrdiť, že sa jedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 OZ). Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách. Zmluvná pokuta, ktorá nebola individuálne dojednaná, lebo sa jedná o štandardnú typovú zmluvu, spôsobuje v konkrétne posudzovanom zmluvnom vzťahu hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo je v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa, ako aj v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie, podľa ktorej v záujme naplnenia jedného zo základných práv Európskej únie politiky únie zabezpečia vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa (čl. 38), je preto potrebné využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala dôvera spotrebiteľov v trh, aby neprimerané postupy spotrebiteľov nezaťažovali. Žalobca ako osoba podnikajúca na trhu elektronických komunikácií má odbornú prevahu nad spotrebiteľmi, ktorým svoje služby poskytuje, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k spotrebiteľom sa bude správať s náležitou odbornou starostlivosťou. Dojednaná zmluvná pokuta je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V zmysle ust. § 53 ods. 5 OZ je neplatná. Z neplatnej zmluvnej podmienky tak nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť.¹⁷ Odvolací súd upozorňuje, že podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.¹⁸ Je nepochybné, že neuhradením za služby zo strany žalovaného bola aktivovaná zmluvná pokuta, podľa bodu 3) časti „Záväzok viazanosti“ dodatku k zmluve. zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti je dôležité pre kvalitu verejného života.²⁰ Vzhľadom na už opakovane konštatovanú povinnosť zdržať sa používania zmluvnej podmienky, ktorá bola určená za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti alebo nepriznania plnenia dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky v § 53a Občianskeho zákonníka, odvolací súd považoval všetky námietky odvolateľa uvedené v odvolaní za neopodstatnené a len pre úplnosť považuje za potrebné uviesť, že nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty a uznáva jej účelnosť, pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú dohodu o zmluvnej pokute, ktorá obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Absenciou spravodlivej úpravy sa stávajú ustanovenia zmluvy, ktoré porušujú práva spotrebiteľa alebo nereflektujú na poctivý vzťah zákazník - predajca, neprijateľnými, a teda aj neplatnými.“

47. Na základe uvedeného, preto súd nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty ako nedôvodný zamietol.

48. Žalovaný tým, že nezaplatil cenu za poskytnuté služby v lehote splatnosti vystavených faktúr, dostal sa tak dňom nasledujúcim po dni splatnosti tej ktorej faktúry do omeškania. Týmto dňom vznikol žalobcovi nárok na úrok z omeškania z dlžnej sumy.

49. Súd preto priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania v súlade s platnou právnou úpravou a to podľa § 517 ods. 2 Občianskeho Zákonníka v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. v zákonnej výške z dlžných súm poplatkov za služby, tak ako ich vyššie vyčíslil v jednotlivých faktúrach a ktoré žalobca žiadal ako je to uvedené vo výroku odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti faktúr do zaplatenia.

50. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

51. V zmysle § 255 ods. 1,2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

52. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

53. Z pôvodne uplatnenej sumy 636,66 Eur s príslušenstvom žalobca dôvodne uplatňoval sumu 252,77 eur. V časti o zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 300 Eur ako aj upomienky v sume 4,99 a nákladov vymáhania v sume 18,90 Eur, súd žalobu žalobcu zamietol.

54. Žalobcov úspech tak predstavoval 39,74 % a neúspech 60,26 %. Úspešnejšiemu žalovanému by tak po odrátaní neúspechu od jeho úspechu vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 20,52 % ($60,26 \% - 39,74 \% = 20,52 \%$), avšak zo spisu vyplýva, že mu žiadne trovy konania nevznikli. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania má byť rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné poukázať aj na článok 17, kde je stanovený princíp hospodárnosti konania, ako aj postup súdu bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu. Nakoľko žalovanému žiadne trovy konania nevznikli, súd rozhodol už v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, že mu náhradu trov konania nepriznal, a to s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 5/2017 zo dňa 25. 01. 2017.

55. Na základe vyššie uvedených skutočností súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde vo Vranove nad Topľou.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vyššie uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.